

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.20.690/2014/8.szám**

A **(település neve)**i Ítéltábla dr. Halasy Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek - a személyesen eljáró alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a **(település neve)**i Törvényszék 2014. június 3. napján kelt 2.P.22.229/2013/13. számú ítélete ellen az alperes 15. és 16. sorszám alatt benyújtott, és a másodfokú eljárás során 3. sorszám alatt kiegészített fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

.Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

Az 1. számmal jelölt kereseti kérelem tekintetében is elutasítja a keresetet.

Az alperes perköltség fizetésére kötelezését mellőzi.

A felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 15 700 (tizenötezer-hétszáz) Ft-ra, a megelőző másodfokú illeték összegét 36 000 (harminchatezer) Ft-ra felemeli, az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 5300 (ötezer-háromszáz) Ft-ra, a megelőző másodfokú eljárási illeték összegét pedig 12 000 (tizenkettőezer) Ft-ra leszállítja.

A jelen másodfokú eljáráshoz kapcsolódóan feljegyzett 48 000 (negyvennyolcezer) Ft eljárási illetéket a felperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

**I N D O K O L Á S**

Az alperes az 1984. december 28. napján kelt szerződéssel bérbe vette az önkormányzati tulajdonban álló **(település neve)**, **(ingatlan címe)** szám alatti, nem lakás céljára szolgáló pince helyiséget, amelyet a saját költségén étteremmé alakított át, azt folyamatosan üzemelteti. Az alperes és a bérbeadói jogokat gyakorló **(település neve)**-i **(I.)** Zrt. között 2006. évben vita alakult ki az alperes által fizetendő bérleti díj összege tárgyában. Miután megegyezni nem tudtak, az **(I.)** Zrt. 2006. június 29. napján rendes felmondással indokolás nélkül felmondta a helyiségbérleti szerződést 2007. július 31. napjára, majd **(település neve)** Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint a bérlet tárgyát képező ingatlan tulajdonosa a **(település neve)**i Városi Bíróság előtt 4.P.22.364/2007. szám alatt peres eljárást kezdeményezett az alperessel szemben a helyiség kiürítése iránt. Az alperes védekezéséül a felmondás érvénytelenségére hivatkozott. Előadta, hogy a bérlemény jelenlegi állapota az általa végeztetett jelentős beruházások eredményeként alakult ki, ezt azonban a bérbeadó az általa igényelt bérleti díj megállapítása során figyelmen kívül hagyta, és ezért nem jött létre közöttük megállapodás. Álláspontja szerint a bérbeadó a jóhiszeműség és a tisztesség

követelményeivel ellentétesen gyakorolta a felmondási jogát. A per a bíróság érdemi döntése nélkül zárult, mert a felek peren kívüli megállapodást kötöttek, amelynek értelmében a bérleti jogviszonyt visszamenőleges hatállyal helyreállították és megegyeztek a bérleti díj mértékében.

A bérleti szerződéssel kapcsolatos jogvita során a tulajdonos illetve a bérbeadó képviselőt az ügyvéd foglalkozású felperes látta el. A per időtartama alatt, 2007. november 26. napján a felek a felperes irodájában a bérleti jogviszonnyal kapcsolatban megbeszélést tartottak. Az itt elhangzottakról az alperes a felperes hozzájárulása nélkül hangfelvételt készített, amit a helyiség kiürítése iránti perben bizonyítékként csatolt, továbbá megküldte azt a **(település neve)** Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottsága tagjainak, a **(napilap neve)** című lap újságírójának, valamint a Debreceni Városi Ügyészségnek, ahol feljelentette a felperest.

A Lakásügyi Bizottság a 2007. október 10-én és 2007. november 21-én tartott ülésein foglalkozott az alperes bérleti jogviszonyával kapcsolatban felmerült vitával. A november 21-i ülésen a felperes tájékoztatta a bizottság tagjait arról, hogy a bérleti díj összegéről folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, ezért a bérbeadó a bérleti szerződést felmondta. Ismertette az alperesi bérlemény közelében található egyes önkormányzati tulajdonú üzlethelyiségek után fizetett bérleti díjak összegét, és úgy nyilatkozott, az alperes a felét fizeti annak, mint amennyit a környezetében található bérlemények bérlői. Erre figyelemmel az alperes bérleti jogviszonyának felmondását jogszerűnek minősítette.

A helyiség kiürítése iránti per folyamatban léte alatt az alperes egy 2009. január 26. napján kelt levelet juttatott el **(település neve)** Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának. A levél tartalma szerint annak célja a bizottság tagjainak tájékoztatása volt arról, hogy a bérbeadói jogokat gyakorló önkormányzati cég a helyiségbérleti jogviszonyokban „zsarolásszerű eszközökkel érvényesíti jogszerűtlen követelését, és e követelése biztosítása érdekében hamis adatok szolgáltatásával vezeti félre a képviselő-testületet”. A levélben az alperes beszámolt arról, hogy az **(I.)** Zrt. a perbeli helyiségbérleti szerződést felmondta, ismertette a felmondás előzményeit, az üggyel kapcsolatos álláspontját és az azt alátámasztó érveit. Ennek során több ízben megnevezte a felperest, utalva annak személyes érdekeltségére. Egyebek mellett kijelentette: „Tapasztalnom kellett azonban, hogy a bérbeadó - annak érdekében, hogy a képviselők előtt a velem szemben alkalmazott rendes felmondását elfogadhatóvá tegye, megtévesztette, szándékosan félrevezette az ügyemben információt kérő városi és országgyűlési képviselőket is.” (1. pont) „...sorozatos, valótlan állításaival rossz színben tüntetett fel a képviselő-testület előtt. Hamisan azt állította például, hogy velem szemben csak a reális bér elérésére törekszik, velem nem lehet a reális bérleti díjban megállapodni (2. pont)...”

A felperes többször módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy a hozzájárulása nélkül hangfelvételt készített és azt felhasználta, megsértette a hangfelvételhez fűződő személyiségi jogait. E körben kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint a hangfelvételt tartalmazó kazetták megsemmisítésére kötelezését. Kérte továbbá megállapítani, hogy az alperes a **(település neve)** Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjai részére írt levelében tett valótlan - a felperes által nyolc pontban felsorolt - tényállításaival illetve a való tények hamis színben történő feltüntetésével megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, és kérte az alperest a további jogsértéstől eltiltani. A Lakásügyi Bizottsághoz írt alperesi levéllel kapcsolatos keresetétől utóbb elállt, az alperes azonban az elálláshoz nem járult hozzá.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A bizottsághoz intézett levélhez fűződő igény kapcsán

előterjesztett védekezése szerint a levél megírására az **(I.)** Zrt-vel kialakult jogvita adott okot, a levélben írt közlések nem a felperesre, hanem a bérbeadóra vonatkoznak. Kiemelte, a kereset 1. és 2. pontjában megjelölt közlésben a felperes neve említésre sem került, emellett a 2. pontban írt közlés valóságtartalma igazolható. Állította, hogy a felperes volt az, aki az ő személyiségi jogait megsértette, az ebből eredő igényének érvényesítése iránt viszontkeresetet terjesztett elő.

A hangfelvétellel és a Lakásügyi Bizottsághoz írt levél felperesi keresetben 3-8. pontokkal jelölt közléseivel kapcsolatos kereset, valamint a viszontkereset tárgyában a per a Csongrád Megyei Bíróság 2.P.21.292/2009/27, a **(település neve)**i Ítéltábla Pf.II.20771/2011/3, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.327/2012/9., a **(település neve)**i Törvényszék 2.P.20.871/2012. és a **(település neve)**i Ítéltábla Pf.II.20.538/2012/3. számú határozataival jogerősen befejeződött, míg ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltségre és az eljárási illetékre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának indokolásában rámutatott arra, hogy a perrel érintett levél első részében az alperes a felperes személyét nem nevesíti ugyan, a levél egészének tartalmából viszont az az álláspontja tűnik ki, hogy a felperes személyét „felelősnek” tartja a kialakult helyzetért. A bérbeadó és a felperes személyét „összemossa”, összességében azonban a felperes személyére, magatartására vonatkozó kijelentéseket tesz, és kifejezésre juttatja azt az álláspontját, miszerint a felperes személyes érdekeltségénél fogva nem képes megbízója érdekeit megfelelően képviselni. Mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a keresetlevél 1. és 2. pontjában megjelölt közlések tekintetében a felperes rendelkezik perbeli legitimációval. Megállapította továbbá, hogy a kijelentések sértő tényállítást tartalmaznak, amelyek csak akkor nem alapozzák meg a jóhírnév megsértésének a megállapítását, ha valónak bizonyulnak.

A megismételt eljárásban a felperes - a még jogerősen el nem bírált körben - keresetét változatlanul fenntartotta.

Az alperes továbbra is a kereset elutasítását kérte, megismételve a per korábbi szakaszaiban részletesen kifejtett védekezését.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2009. január hó 26. napján kelt, **(település neve)** Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjaihoz címzett levelének azzal a közlésével, hogy a felperes „megtévesztette és szándékosan félrevezette az ügyében információt kérő városi és országgyűlési képviselőket”, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 13 100 Ft elsőfokú és 30 000 Ft másodfokú, az alperest 7900 Ft elsőfokú és 18 000 Ft másodfokú eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 23 750 Ft első- és másodfokú perköltséget. Határozatának indokolása szerint az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes az önkormányzati és országgyűlési képviselőket szándékosan félrevezette illetve megtévesztette a perbeli ingatlan után fizetendő bérleti díj mértékének meghatározása tárgyában. A peres iratok között rendelkezésre álló bérleti szerződések és szakértői vélemények alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes helytállóan tájékoztatta a Lakásügyi Bizottságot arról, hogy az **(I.)** Zrt. által érvényesíteni kívánt bérleti díj nem eltúlzott, az alperes és az **(I.)** Zrt. között a bérleti díj emeléséről folytatott tárgyalásoknak az volt a célja, hogy az alperes az általa bérelt ingatlan közelében található más bérlemények után fizetethez hasonló összegű bérleti díjat fizessen. Kifejtette, a bérleti díj meghatározása szempontjából a felperes illetőleg az általa képviselt **(I.)** Zrt. és az alperes eltérő jogi álláspontot képviselt, a felperes a saját álláspontjáról tájékoztatta a Lakásügyi Bizottságot, és ennek során valótlan tényeket nem közölt.

Ugyanakkor valósnak találta azt az alperesi kijelentést, amely szerint a felperes tévesen és valótlanul

állította, hogy a reális bérleti díjban nem lehet vele megállapodni. Rámutatott, az **(I.)** Zrt. által az alperestől eredetileg kért bérleti díj mértéke irreálisan magas volt, amelyet egyrészt maga a felperes is elismert a perbeli hangfelvételen, másrészt ezt támasztja alá az is, hogy utóbb az alperessel lényegesen alacsonyabb bérleti díjban állapodtak meg. A megállapodás tényét és az annak során meghatározott - az alperes által felajánlottal megközelítőleg azonos összegű - bérleti díj mértékét akként értékelte, hogy az cáfolja a felperesnek azt a nyilatkozatát, miszerint az alperessel nem lehetett volna megállapodni a reális mértékű bérleti díjban. A felperes személyes meghallgatásának elrendelésére valamint a hangfelvétel meghallgatására irányuló alperesi bizonyítási indítvány teljesítését mint szükségtelent mellőzte. Utalt arra, hogy a hangfelvétel rendelkezésre áll írásban rögzített módon, és az a Kúria Pfv.IV.21.327/2012/9. számú ítélete alapján bizonyítékként a jelen perben felhasználható, míg az 1. és 2. számú közlés valóságtartalmát illetően a felperes meghallgatása nélkül is hozható érdemi határozat a rendelkezésre álló adatok alapján. Ugyancsak indokolatlannak találta **(személy neve)** tanúkénti meghallgatását, mivel egyrészt az alperes ezt az indítványát elkésetten terjesztette elő, másrészt nevezett meghallgatása nélkül is elegendő adat állt rendelkezésre az ítélet meghozatalához.

A pervesztesség, pernyertesség arányát  $5/8 - 3/8$  arányban határozta meg az alperesre nézve kedvezőbben abból kiindulva, hogy a felperes által kifogásolt 8 közlés közül a kereset 3 közlést illetően bizonyult alaposnak, és ennek alapulvételével határozta meg számszerűen a felek által fizetendő elsőfokú és megelőző másodfokú eljárási illetéket, valamint az alperes által a felperesnek fizetendő - a felperes jogi képviselőének ellátásával felmerült - perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását. Kiemelte, hogy fellebbezése az elsőfokú ítélet indokolása ellen is irányul.

Fellebbezésének több ízben kiegészített indokolásában hangsúlyozta, az elsőfokú ítéletben név- és dátumelírások vannak, az hiányosan és pontatlanul tartalmazza az önkormányzatnak írt leveléből és a hangfelvételtől beemelt idézeteket, és nem rögzít releváns körülményeket. Ez utóbbiakat részletezte. Kérte erre figyelemmel az elsőfokú ítélet kijavítását és tényállási részének kiegészítését. Álláspontja szerint az első fokon eljáró bírótól nem volt várható az ügy tárgyilagos megítélése, döntése nem felel meg a belső meggyőződésének. A korábbi eljárásban ugyanis a felperes igényét mind a nyolc kereseti kérelem tekintetében - beleértve a jelenlegi eljárás tárgyát képező első és második kereseti pontot is - elutasította, a jelenlegi ítélete ugyanakkor ellentétes a korábbi határozatával, holott az irányadó tényállás nem változott. Állította, maga a bíró nyilatkozott úgy, nem ért egyet a korábbi döntését hatályon kívül helyező másodfokú határozatban foglaltakkal.

Fenntartotta a felperes perbeli legitimációjának hiányára vonatkozó álláspontját, hangsúlyozva, hogy az eljárás tárgyát képező nyilatkozatai nem a felperesre, hanem a bérbeadóra vonatkoznak.

Alkotmánybírósági, ítéltáblai és kúriai döntésekre, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára hivatkozással kifejtette ugyanakkor, a bérleti díjjal kapcsolatos vita közügynek, a bérbeadót képviselő felperes közszereplőnek minősül, aki a véleménynyilvánítási szabadságból következően köteles tűrni az őt, mint közszereplőt ért kritikát. Kérte, a bíróság minősítse joggal való visszaélésnek a felperes személyiségi jogi jogvédelmi igényét. Hangsúlyozta, a közérdek védelme vezérelte levele megírásakor, részletezte az ezt alátámasztó érveit. Hiányolta, hogy az ítélet nem rögzíti, saját, közvetlen érdekén kívül mik voltak azok az okok, amelyek miatt az önkormányzatnak megírta a perbeli levelét, holott abban a track-ekre bontott, csatolt hangfelvétel konkrét track-számaira hivatkozással megjelölte, a felperes a hangfelvétel mely részén állít olyan közérdekű információt, ami az önkormányzat illetve a 100 %-os önkormányzati tulajdonú cég jogellenes működését igazolja.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el, jogszerűen állította-e levelében az önkormányzati vagyonnal való felelőtlen gazdálkodást, pedig a hangfelvételen a felperes maga ismerte el, neki nem az önkormányzat, hanem a cég érdekei a fontosak. Nem értékelte továbbá e tekintetben azt sem, hogy az önkormányzat a felperes helyett fizetett ki neki perköltséget, ami szintén az önkormányzat vagyonát csökkentette.

Az ügy érdemét illetően kiemelte, a felperes azzal tévesztette meg a bizottságot, hogy az ügy megítélése szempontjából jelentős tényeket, körülményeket elhallgatott: nevezetesen nem tájékoztatta a bizottságot arról, hogy a bérbeadó által követelt bérleti díj nem reális, bíróság előtt nem állná meg a helyét, egy ilyen pert a bérbeadó elveszítené, ezért követelésének csak nyomásgyakorlással tud érvényt szerezni, továbbá, hogy egy visszatartózkodott, azaz hamis szerződéssel akarja őt (az alperest) elzárni attól, hogy a beruházásai megtérítését követelhesse, holott - a hangfelvételen rögzített beszélgetésből kitűnően - mindezzel tisztában volt.

Érvelése szerint a felperes azért tévesztette meg a képviselőket annak az állításával, hogy a tőle kért bérleti díj méltányos, mert ezzel azt a látszatot keltette, mintha a bérbeadó által követelhető bérleti díj mértékét növelhetné a bérlő által elvégzett beruházás, holott tudta, hogy ez nem jogszerű, mert csak egy szenespince bérleti díját lehetne követelni.

Ugyancsak megtévesztő volt a felperes magatartása, amikor a hozzá forduló képviselőket arról győzte meg, hogy neki (az alperesnek) kötelező elfogadni a bérbeadó által meghatározott - reálisnak tekinthető - bérleti díjat, ellenkező esetben a bérbeadó jogszerűen mondhatja fel a bérleti jogviszonyt.

Utalt arra, a bizottsághoz írt levelében nem arra hivatkozott, hogy a vele szemben érvényesíteni kívánt bérleti díj más üzletek bérleti díjához képest ne lenne arányos. Megítélése szerint irreleváns, hogy ki, mikor milyen álláspontot képviselt a fő- és a kiegészítő tevékenységre kérhető bérleti díjról.

Kifejtette, az 1. és a 2. kereseti pontokhoz tartozó szövegrészek együvé tartoznak, ugyanannak a gondolatnak az elválaszthatatlan részei, ezért ha a 2. ponthoz tartozó közlés tekintetében a kereset alaptalan, nem lehet alapos az 1. pontot illetően sem, hiszen a képviselők megtévesztéséhez az is hozzátartozik, hogy a felperes hamisan állította, hogy vele (az alperessel) szemben csak a reális bérleti díj elérésére törekcszenek.

Érvelése szerint az ügyet ahhoz képest kell megítélni, amit a 2009. januárjában írt levele tartalmaz, és amely információk akkor az ő (alperes) rendelkezésére álltak a felperes jogi képviselőként kifejtett tevékenységével kapcsolatban. Nem vehetők ezért figyelembe a 2009. szeptemberében született szakértői vélemény, valamint a felperes által 2014-ben csatolt irreleváns dokumentumok.

Véleménye szerint érthetetlen az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, miszerint „alapvetően a bérleti díj meghatározása szempontjából a felperes illetőleg az általa képviselt (I.) Zrt. és az alperes eltérő jogi álláspontot képviselt”.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza a kereset első és második pontjaihoz tartozó, az ügy megítélése szempontjából fontos, korábban a bíróság által is ekként értékelt mondatokat.

Álláspontja szerint a felperes hangfelvételen tett nyilatkozata, a büntetőeljárás során tett tanúvallomása, a bérbeadóval kötött megállapodásának tartalma és az a tény, hogy a bérbeadó vállalta, hogy az ingatlan kiürítési perben felmerült költségei megtérítéseként megfizet neki 1 600 000 Ft-ot, egyértelműen igazolják, hogy a felperes szándékosan félrevezette, megtévesztette a bizottság tagjait.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg személyesen a felperest, nem hallgatta meg a hangfelvételt, és nem ismertette teljes terjedelmében a bizottsághoz írt levelét. Kérte, hogy az

ítélőtábla ezeket pótolja a másodfokú tárgyaláson.

A jogerős részítéleteket illetve az azok meghozatalát megelőző eljárásokat érintően is megfogalmazott kifogásokat a fellebbezésében. Kérte, a bíróság találja meg saját hatáskörében a jogszerűtlen jogerős részítéletek helyesbítésének eljárásjogi lehetőségét, mivel a felperes teljes keresete jogszerűtlen.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alapos**.

A Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatja felül az elsőfokú határozatot. Ennek megfelelően az ítélőtábla azt vizsgálhatta, helytállóan állapította-e meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal a közlésével, hogy a felperes „megtévesztette és szándékosan félrevezette az ügyében információt kérő városi és országgyűlési képviselőket”. Az alperes fellebbezésének indokolásában ugyanakkor több olyan kérdést is érintett, amelyek nem kapcsolódnak szorosan a jogvita jelen fellebbezési eljárás tárgyát képező részéhez. Az ítélőtábla előjáróban ezekre kíván kitérni.

Az alperes az elsőfokú eljárás során az első fokon eljáró bíróval szemben - annak elfogultságára alapítottnak - kizárási indítványt terjesztett elő. A törvényszék egy másik tanácsa az eljáró bíró kizárását megtagadta, miután azonban az alperes fellebbezésében is fenntartotta az első fokon eljáró bíró elfogultságára vonatkozó álláspontját, az ítélőtábla ezt a fellebbezési hivatkozást a kizárást megtagadó határozattal szemben előterjesztett panaszának tekintette a Pp. 18. § (4) bekezdése alapján, és az elsőfokú ítélet felülbírálata során elsődlegesen ezt a kérdést vizsgálta. A panasz megalapozottsága ugyanis azzal a következménnyel járna, hogy a perben a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerint kizárt bíró járt el, ami ún. abszolút hatályon kívül helyezési ok (Pp. 252. § (1) bekezdés). Jelen esetben azonban nem merült fel olyan körülmény, ami felvetné az első fokon eljáró bíró elfogultságának gyanúját, e tekintetben az ítélőtábla mindenben osztja a törvényszék kizárási indítványt elutasító határozatának indokait. Az alperesnek az az állítása, miszerint az eljáró bíró jelezte, hogy nem ért egyet az ítélőtáblának az elsőfokú bíróság korábban hozott ítéletét hatályon kívül helyező végzésében foglaltakkal, akkor sem adhat alapot a bíró elfogultságának megállapítására, ha a bíró részéről valóban elhangzott ilyen tartalmú megjegyzés. Kétségtelen ugyan, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet hatályon kívül helyező és újabb eljárást elrendelő végzésben foglalt utasításokhoz kötve van, ez a kötöttség azonban nem abszolút: ha az újabb eljárás során új tények, bizonyítékok merülnek fel, és azok a másodfokú bíróság megállapításait megdöntik, az elsőfokú bíróság újabb tényállást állapíthat meg, és újabb következtetésekre juthat (EBH2006. 1414), emellett a bírói függetlenség a megismételt eljárásban is érvényesül, így nem volt akadálya annak, hogy az eljáró bíró meggyőződése alapján bírálja el a perbeli jogvitát.

Az alperes fellebbezésében kifogásolta a megelőző eljárásokban született jogerős döntéseket, és kérte, hogy a bíróság találja meg annak az eljárásjogi lehetőségét, hogy a felperes keresete annak már elbírált részeire is kiterjedően teljes egészében elutasításra kerüljön. A perben hozott jogerős részítéletekhez azonban anyagi jogerőhatás fűződik, azokhoz mind a bíróság, mind a felek kötve vannak, a részítéletekben foglalt döntések az elbírált kereseti és viszontkereseti kérelmek tekintetében ítélt dolognak (res iudicata) minősülnek, amit a felek, így az alperes sem tehet vitássá (Pp. 229. § (1) bekezdés).

Az alperes kérte az elsőfokú bíróság ítéletének kijavítását és a tényállás kiegészítését. Ebben a kérdésben az elsőfokú bíróságnak kell döntenie, ugyanakkor az, hogy a kijavításra és kiegészítésre irányuló kérelem elbírálására ez idáig nem került sor, a másodfokú eljárás lefolytatását nem akadályozta, tekintettel arra, hogy az alperes által hivatkozott adminisztrációs hibák az elsőfokú bíróság érdemi döntését nem érintették, a tényállás utólagos kiegészítésére pedig nincs eljárásjogi lehetőség.

Az alperes utalt arra, hogy fellebbezése az elsőfokú ítélet indokolására is kiterjed. Az érdemi döntés megváltoztatására irányuló fellebbezés értelemszerűen magában foglalja a kifogásolt döntés ítéletben kifejtett indokainak a vitatását is, emellett annak sincs akadálya, hogy a fellebbezésben a fél kizárólag az ítélet indokolásának egyes megállapításait vitassa és kérje azok megváltoztatását vagy esetleg mellőzését. Ehhez azonban pontosan meg kell jelölnie, hogy az indokolás mely megállapításait, miként és milyen indokkal kéri megváltoztatni illetve mellőzni. Ez az alperes fellebbezéséből hiányzott, ezért az ítéletábra az alperes fellebbezésben részletezett érveit a fellebbezési kérelem indokaiként vette figyelembe.

Az alperes a megismételt eljárásban is fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperesnek nincs keresetösségi joga, mert a per tárgyát képező levél kifogásolt közlései nem rá vonatkoznak. Az ítéletábra ebben a kérdésben már állást foglalt a hatályon kívül helyező végzésében, az abban foglaltakat továbbra is fenntartja. Az alperes által a Lakásügyi Bizottságnak írt levél egészének tartalmát figyelembe véve változatlanul az a meggyőződése, hogy az abban több ízben is a teljes nevén nevezett felperesre vonatkozik az alperesnek az az állítása, hogy a bérbeadó megtévesztette, szándékosan félrevezette a bizottságot.

Az alperes hosszan foglalkozott fellebbezésének kiegészítéseiben a véleménynyilvánítási szabadság, a közügy és a közszereplő kérdéskörével. Jelen ügyben azonban ezek a kérdések irrelevánsak. A véleménynyilvánítási szabadság ugyanis kizárólag a vélemény, azaz a szubjektív értékítélet közlésének szabadságát foglalja magában, de e tekintetben sem korlátlanul. A más személyre vonatkozó valótlan, és az érintett személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas tényállításokra viszont még közszereplő esetében sem terjed ki a szabad véleménynyilvánítási jog. A jelen fellebbezés tárgyát képező 1. számmal jelölt közlés pedig nem véleménynyilvánítás, hanem - amint arra az ítéletábra a korábbi határozatában már kitért - tényállítás, így annak kapcsán a véleménynyilvánítás szabadsága nem érvényesül.

Az ügy érdemi részét illetően az ítéletábra ismételten hangsúlyozza, hogy jelen másodfokú eljárás tárgyát a keresetben nyolc pontban felsorolt közlések közül csak az első képezi, hiszen a 3-8. ponttal jelölt alperesi nyilatkozatok kapcsán már jogerős részítelet született, a fennmaradó kettő közül pedig az elsőfokú bíróság elutasította a 2. számú közlésre vonatkozó keresetet, s miután az elutasító rendelkezés tekintetben fellebbezés nem érkezett, az ítéletábrának kizárólag azt kellett vizsgálnia, helytállóan állapította-e meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes valótlanul állította, miszerint a felperes szándékosan megtévesztette illetőleg félrevezette a bizottság tagjait. Abban egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontjával, hogy amit a felperes a bizottsági ülésen elmondott a testület tagjainak - kisebb tévedésektől eltekintve - lényegét tekintve megfelelt a valóságnak. Maga az alperes sem vitatta, hogy az általa bérelt ingatlan közelében található, önkormányzati tulajdonú ingatlanok után fizetett bérleti díjak összegéről helytálló tájékoztatást adott a felperes, önmagában az az állítása, hogy az alperesi bérlemény fekvését és tényleges paramétereit figyelembe véve reálisnak tekinthető az (I.) által kért bérleti díj, nem minősíthető megtévesztő jellegűnek. Amint azonban arra az alperes helyesen hivatkozott a fellebbezésében, a felperes lényeges körülményeket elhallgatott a bizottság előtt. Beszámolójában ugyanis nem tért ki arra, hogy miután a bérelt

ingatlanrészt az alperes alakította át saját költségén szesepincéből étteremmé, a reális bérleti díj meghatározásánál nem vehető figyelembe az ingatlan jelenlegi állapota és funkciója. Nem mondta el azt sem, hogy a bérbeadó képviseletében eljárva azért nem indított pert az alperes ellen a bérleti díj felemelése iránt, mert tisztában volt vele, hogy az alperestől igényelt bérleti díj nem megalapozott, követelését perben nem tudná sikerrel érvényesíteni. A bizottság az érintett ülésén azt vizsgálta, mi az a reális összegű bérleti díj, ami az alperessel szemben követelhető, így ahhoz, hogy ebben a kérdésben megalapozottan tudjon állást foglalni, nélkülözhetetlen lett volna az alperesi bérleményt érintő valamennyi releváns körülmény ismerete, köztük az is, hogy az alperesi költségviselés mellett végzett beruházások miatt a környező ingatlanok bérleti díjai nem szolgálhatnak megfelelő összehasonlítási alapul. Lényeges, hogy a felperes mindezzel tisztában volt, amit egyértelműen igazol a közte és az alperes között folytatott peren kívüli tárgyalásról az alperes által készített hangfelvétel anyaga. A felperes azzal, hogy a bizottság által tárgyalta ügy megítélése szempontjából általa is tudottan lényeges körülményekről nem tájékoztatta a bizottságot, valóban szándékosan félrevezette, megtévesztette a testület tagjait, következésképpen az alperes az ilyen tartalmú közlésével nem állított valótlan. Tekintve, hogy a jelen ügyben alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (2) bekezdése értelmében a hírnévrontást csak az objektív valóságnak meg nem felelő közlés valósíthatja meg, a keresetlevélben 1. számmal jelölt közléssel az alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogait.

A rendelkezésre álló peradatok alapján a jogvita eldönthető volt, ezért az ítéletábra az alperes által a fellebbezésében indítványozott bizonyítás fogatosítását, mint szükségtelent mellőzte.

A fentiekre figyelemmel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az 1. számmal jelölt közlés tekintetében is elutasította a keresetet. Ennek következtében a peres felek pernyertességének aránya 2/8 -6/8-ra változott az alperesre kedvezőbben, ezért a nagyobbbrést pernyertes alperes perköltség viselésére kötelezését az ítéletábra mellőzte, a feljegyzett kereseti és a megelőző másodfokú eljárási illeték viselésére pedig a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján peresztességük arányában kötelezte a peres feleket.

A jelen másodfokú eljárásban pernyertes alperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért e

tekintetben a ítéletábra a határozathozatalt mellőzte, a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére pedig peresztességére figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperest kötelezte.

S z e g e d , 2015. február 18.

Dr. Szeghő Katalin sk. Zánócné dr. Ocskó Erzsébet sk.  
a tanács elnöke előadó bíró

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.  
áblabíró